

2020. szeptember 17., csütörtök

P9_TA(2020)0225

A jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítása

Az Európai Parlament 2020. szeptember 17-i állásfoglalása a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2017)0835 – 2017/0360R(NLE))

(2021/C 385/33)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2017)0835),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 2. cikkére és 7. cikkének (1) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezményre és annak jegyzőkönyveire,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ nemzetközi emberi jogi szerződéseire, például a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányára,
- tekintettel az Európa Tanácsnak a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezményére (Isztambuli Egyezmény),
- tekintettel a Bizottságnak az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkéről (az Unió alapértékeinek tiszteletben tartásáról és előmozdításáról) szóló közleményére vonatkozó, 2004. április 20-i jogalkotási állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a Bizottság által a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett, az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkéről (az Unió alapértékeinek tiszteletben tartásáról és előmozdításáról) szóló, 2003. október 15-i közleményre ⁽²⁾,
- tekintettel a Bizottság által az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, A jogállamiság megerősítésére irányuló új uniós keret című, 2014. március 11-i közleményre ⁽³⁾,
- tekintettel a lengyelországi helyzetről szóló, 2016. április 13-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a legutóbbi lengyelországi fejleményekről és azoknak az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített alapvető jogokra gyakorolt hatásáról szóló, 2016. szeptember 14-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a jogállamiság és a demokrácia Lengyelországban tapasztalható helyzetéről szóló, 2017. november 15-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a jogállamisági keret szerinti strukturált párbeszédnek a Bizottság általi, 2016 januárjában történt aktiválására,

⁽¹⁾ HL C 104. E, 2004.4.30., 408. o.

⁽²⁾ COM(2003)0606.

⁽³⁾ COM(2014)0158.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0123.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0344.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0442.

2020. szeptember 17., csütörtök

- tekintettel a lengyelországi jogállamiságról szóló, 2016. július 27-i (EU) 2016/1374 bizottsági ajánlásra ⁽⁷⁾,
- tekintettel a lengyelországi jogállamiságról a Bizottság (EU) 2016/1374 ajánlásának kiegészítésére elfogadott, 2016. december 21-i (EU) 2017/146 bizottsági ajánlásra ⁽⁸⁾,
- tekintettel a lengyelországi jogállamiságról, valamint az (EU) 2016/1374 és az (EU) 2017/146 ajánlás kiegészítéséről szóló, 2017. július 26-i (EU) 2017/1520 bizottsági ajánlásra ⁽⁹⁾,
- tekintettel a lengyelországi jogállamiságról, valamint az (EU) 2016/1374, az (EU) 2017/146 és az (EU) 2017/1520 ajánlás kiegészítéséről szóló, 2017. december 20-i (EU) 2018/103 bizottsági ajánlásra ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a lengyelországi helyzetre vonatkozóan az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének alkalmazásáról szóló bizottsági határozatról szóló, 2018. március 1-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel A szexuális nevelés bűncselekménnyé nyilvánításáról Lengyelországban című, 2019. november 14-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel az LGBTI-személyekkel szembeni nyilvános megkülönböztetésről és gyűlöletbeszédről, többek között az LGBTI-mentes övezetekről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban 2017-ben című, 2019. január 16-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel az Európai Unióban a tömegtájékoztató szabadságáról és sokszínűségéről szóló, 2018. május 3-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban folyamatban lévő meghallgatásokról szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2016. október 25-i állásfoglalására ⁽¹⁸⁾,
- tekintettel a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség érvényesülése terén az Európai Unióban tapasztalható visszaesésről szóló, 2019. február 13-i állásfoglalására ⁽¹⁹⁾,
- tekintettel az EU Isztambuli Egyezményhez való csatlakozásáról és a nemi alapú erőszak elleni küzdelmet célzó egyéb intézkedésekről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ⁽²⁰⁾,
- tekintettel a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2019. április 4-i jogalkotási állásfoglalására ⁽²¹⁾,
- tekintettel a jogok és értékek program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2019. április 17-i jogalkotási állásfoglalására ⁽²²⁾,

⁽⁷⁾ HL L 217., 2016.8.12., 53. o.

⁽⁸⁾ HL L 22., 2017.1.27., 65. o.

⁽⁹⁾ HL L 228., 2017.9.2., 19. o.

⁽¹⁰⁾ HL L 17., 2018.1.23., 50. o.

⁽¹¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0055.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0058.

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0101.

⁽¹⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0032.

⁽¹⁵⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0204.

⁽¹⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0014.

⁽¹⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.

⁽¹⁸⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0409.

⁽¹⁹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0111.

⁽²⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0080.

⁽²¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0349.

⁽²²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0407.

2020. szeptember 17., csütörtök

- tekintettel a Bizottság által Lengyelországgal szemben indított, a lengyel igazságügyi rendszer reformjával kapcsolatos négy kötelezettségszegési eljárásra, amelyek közül az első kettő a Bíróságnak az Európai Unióról szóló szerződés hatékony bírói jogvédelem elvét rögzítő 19. cikke (1) bekezdése második albekezdésének megsértését megállapító ítéletével⁽²³⁾ végződött, míg a másik két eljárás jelenleg is folyamatban van,
 - tekintettel a 2018-ban az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás keretében az Általános Ügyek Tanácsa által tartott három, Lengyelországról szóló meghallgatásra,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság 2018. szeptember 19. és 21. közötti varsói látogatását követő, a kiküldetéséről szóló, 2018. december 3-i jelentésre, valamint az említett bizottságban tartott, a lengyel jogállamiság helyzetéről szóló, 2018. november 20-i és 2020. április 23-i meghallgatásra,
 - tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége és az Európai Csalás Elleni Hivatal éves jelentéseire,
 - tekintettel a WHO-nak a serdülők szexuális és reprodukzív egészségére és jogaira vonatkozó, 2018. évi ajánlásaira,
 - tekintettel az Emberi Jogok Európai Bíróságának az Al Nashiri kontra Lengyelország ügyben 2014. július 24-én hozott ítéletére (28761/11. sz. kérelem),
 - tekintettel eljárási szabályzata 89. cikkére és 105. cikkének (5) bekezdésére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság időközi jelentésére (A9-0138/2020),
- A. mivel az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke kimondja, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartája és a nemzetközi emberi jogi szerződések is tükrözik, hogy az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait is – értékein alapul;
- B. mivel – amint arra a Bizottság 2003. október 15-i közleménye is utal – az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének hatálya az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. cikkének hatályától eltérően nem korlátozódik az uniós jog által lefedett területekre, és mivel az Unió ezért nemcsak e korlátozott körben értékelheti, hogy fennáll-e az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében említett közös értékek súlyos megsértésének egyértelmű veszélye, hanem az olyan területeket érintő jogsértések esetén is, ahol a tagállamok önállóan járnak el;
- C. mivel annak egyértelmű veszélye, hogy egy tagállam súlyosan megsérti az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében említett értékeket, nem csupán azt a tagállamot érinti, amelyben a veszély megvalósul, hanem negatívan hat a többi tagállamra, a tagállamok egymás iránti kölcsönös bizalmára és magára az Unió jellegére is;
- D. mivel a tagállamok az Európai Unióról szóló szerződés 49. cikkével összhangban szabadon és önként kötelezték el magukat a 2. cikkben említett közös értékek mellett;
1. kijelenti, hogy a Parlament aggályai a következő kérdésekre vonatkoznak:
- a jogalkotási és a választási rendszer működése,
 - az igazságszolgáltatás függetlensége, valamint a bírák jogai,
 - az alapvető jogok védelme;

⁽²³⁾ A Bíróság 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország ítélete, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531; a Bíróság 2019. november 5-i Bizottság kontra Lengyelország ítélete, C-192/18, ECLI:EU:C:2019:924.

2020. szeptember 17., csütörtök

2. megismétli a lengyelországi jogállamiság és demokrácia helyzetére vonatkozó, számos állásfoglalásában kifejtett álláspontját, miszerint az ezen állásfoglalásokban említett tények és tendenciák együttesen rendszerszintű fenyegetést jelentenek az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikke szerinti értékekre, és azok súlyos megsértésének egyértelmű veszélyét hordozzák;

3. mély aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a Tanácsban a lengyel hatóságok részvételével tartott három meghallgatás, az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságában a lengyel hatóságok jelenlétében folytatott több eszmecsere, az Egyesült Nemzetek, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) és az Európa Tanács riasztó jelentései, valamint a Bizottság által indított négy kötelezettségzegési eljárás ellenére az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás elindítása óta nemcsak hogy nem javult a lengyelországi jogállamiság helyzete, hanem súlyosan romlott; úgy véli, hogy a Tanácsban az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében említett eljárás keretében folyó tanácskozások nem rendszeresek és nem is strukturáltak, valamint nem foglalkoznak kellőképpen azokkal az érdemi kérdésekkel, amelyek okot adtak az eljárás megindítására, és nem térképezték fel azt a hatást, amelyet a lengyel kormány tevékenysége gyakorolt az EUSZ 2. cikkében említett értékekre;

4. megjegyzi, hogy a Bizottság 2017. december 20-i, az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti, a lengyel jogállamiságról szóló indokolással ellátott javaslata: a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslat⁽²⁴⁾ hatálya korlátozott, nevezetesen az igazságszolgáltatás szigorú értelemben vett függetlenségének körében terjed ki a lengyelországi jogállamiság helyzetére; sürgősen szükségesnek tartja az indokolással ellátott javaslat hatályának kiterjesztését az egyéb uniós alapelvek, különösen a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása elve súlyos megsértésének egyértelmű veszélyeire;

5. úgy véli, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján jelenleg zajló meghallgatások legutóbbi fejleményei is kiemelik, hogy sürgősen szükség van a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó kiegészítő és megelőző jellegű uniós mechanizmusra, a 2016. október 25-i állásfoglalásában foglaltak szerint;

6. megismétli a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló álláspontját – beleértve azt, hogy szükség van a kedvezményezettek jogainak védelmére –, és felhívja a Tanácsot, hogy a lehető leghamarabb kezdje meg az intézményközi tárgyalásokat;

7. megismétli a következő többéves pénzügyi keret új, Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek elnevezésű programjára megállapított költségvetési keretösszeggel kapcsolatos álláspontját, és felhívja a Tanácsot és a Bizottságot annak biztosítására, hogy megfelelő finanszírozás álljon a nemzeti és helyi civil társadalmi szervezetek rendelkezésére ahhoz, hogy alulról jövő támogatás alakuljon ki a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok tekintetében a tagállamokban, ideértve Lengyelországot is;

A jogalkotási és a választási rendszer működése Lengyelországban

Az alkotmányos felülvizsgálati jogok lengyel parlament általi gyakorlása

8. kifogásolja, hogy az Alkotmánybíróságról szóló törvényt módosító, 2015. december 22-i törvény⁽²⁵⁾ és az Alkotmánybíróságról szóló, 2016. július 22-i törvény⁽²⁶⁾ elfogadásával a lengyel parlament olyan alkotmányos felülvizsgálati jogokat vont magához, amelyekkel nem rendelkezett, amikor rendes törvényhozóként járt el, ahogy azt 2016. március 9-i⁽²⁷⁾, augusztus 11-i⁽²⁸⁾ és november 7-i⁽²⁹⁾ ítéleteiben az Alkotmánybíróság is megállapította⁽³⁰⁾;

⁽²⁴⁾ COM(2017)0835.

⁽²⁵⁾ Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. 2015 poz. 2217).

⁽²⁶⁾ Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. 2016 poz. 1157).

⁽²⁷⁾ Az Alkotmánybíróság 2016. március 9-i ítélete, K 47/15.

⁽²⁸⁾ Az Alkotmánybíróság 2016. augusztus 11-i ítélete, K 39/16.

⁽²⁹⁾ Az Alkotmánybíróság 2016. november 7-i ítélete, K 44/16.

⁽³⁰⁾ Lásd a Velencei Bizottság 2016. október 14-i véleményét az Alkotmánybíróságról szóló 2016. július 22-i törvényről, 860/2016. sz. vélemény, 127. pont; a Bizottság 2017. december 20-i indokolással ellátott javaslata, 91. pont és az azt követő pontok.

2020. szeptember 17., csütörtök

9. sajnálja továbbá, hogy a lengyel parlament több különösen érzékeny jogszabályt fogadott el olyan időpontban, amikor a jogszabályok független alkotmányos felülvizsgálata ténylegesen már nem volt garantálható, például a közszolgálati törvény és egyes más törvények módosításáról szóló, 2015. december 30-i törvényt⁽³¹⁾, a rendőrségi törvény és egyes más törvények módosításáról szóló, 2016. január 15-i törvényt⁽³²⁾, az ügyészségről szóló, 2016. január 28-i törvényt⁽³³⁾ és az ügyészségről szóló törvény végrehajtásának szabályairól szóló, 2016. január 28-i törvényt⁽³⁴⁾, az ombudsmanról szóló törvény és egyes más törvények módosításáról szóló, 2016. március 18-i törvényt⁽³⁵⁾, a nemzeti médiatanácsról szóló, 2016. június 22-i törvényt⁽³⁶⁾, a terrorizmus elleni fellépésről szóló, 2016. június 10-i törvényt⁽³⁷⁾, és több egyéb, az igazságszolgáltatási rendszert alapjaiban átszervező törvényt⁽³⁸⁾;

A gyorsított jogalkotási eljárások használata

10. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a lengyel parlament gyakran anélkül alkalmaz gyorsított jogalkotási eljárásokat az igazságszolgáltatás szerkezetét és működését átalakító, kulcsfontosságú jogszabályok elfogadásához, hogy érdemben konzultálna az érdekeltekkel, beleértve a bírói közösséget is⁽³⁹⁾;

A választójogi törvény és a választások megszervezése

11. aggodalommal jegyzi meg, hogy az EBESZ következtetése szerint a 2019. októberi parlamenti választási kampány során a médiában tapasztalt elfogultság és intoleráns retorika jelentős aggodalomra adott okot⁽⁴⁰⁾, valamint hogy – bár minden jelölt szabadon kampányolhatott – a magas rangú állami hivatalnokok állami finanszírozású rendezvényeket használtak kampányüzeneteik hangoztatására; megjegyzi továbbá, hogy a hatalmon lévő párt állami médiában tapasztalható túlsúlya révén tovább növelte előnyét⁽⁴¹⁾; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ellenségeskedés, a média elleni fenyegetések, az intoleráns retorika és az állami forrásokkal való visszaélés esetei hátráltatták a 2020. júniusi és júliusi lengyel elnökválasztás folyamatát⁽⁴²⁾;

12. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a választások érvényességének megállapítása és a választásokkal kapcsolatos viták kivizsgálása a Legfelsőbb Bíróság rendkívüli ellenőrzéssel és közügyekkel foglalkozó új tanácsának (a továbbiakban: rendkívüli tanács) feladata lesz, amelynek tagjai többségében az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács által jelölt személyekből állnak, és amely esetében fennáll annak veszélye, hogy az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: a Bíróság) értékelése alapján nem minősül független igazságszolgáltatási fórumnak; megjegyzi, hogy ez komoly aggodalomra ad okot a hatalmi ágak szétválasztását és a lengyel demokrácia működését illetően, mivel a választásokkal kapcsolatos viták bírósági felülvizsgálatát különösen sebezhetővé teszi a politikai befolyással szemben, és alkalmas arra, hogy jogbizonytalanságot teremtsen az ilyen felülvizsgálat érvényességével kapcsolatban⁽⁴³⁾;

13. megjegyzi, hogy a 2002-es választási magatartási kódexében⁽⁴⁴⁾ Velencei Bizottság világos iránymutatásokat ad az általános választások szükséghelyzet alatti megtartásáról, ideértve a járványokat is; megjegyzi továbbá, hogy a magatartási kódex ugyan rendelkezik kivételes szavazási szabályokról, azonban az ilyen szabályok bevezetésére irányuló módosítások csak akkor tekinthetők az európai bevált gyakorlatokkal összhangban lévőeknek, „ha garantált a választójog szabadságának

⁽³¹⁾ Ustawa z dnia 30 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 poz. 34).

⁽³²⁾ Ustawa z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 poz. 147).

⁽³³⁾ Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. 2016 poz. 177).

⁽³⁴⁾ Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o prokuraturze (Dz.U. 2016 poz. 178).

⁽³⁵⁾ Ustawa z dnia 18 marca 2016 r. o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 poz. 677).

⁽³⁶⁾ Ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych (Dz.U. 2016 poz. 929).

⁽³⁷⁾ Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz.U. 2016 poz. 904).

⁽³⁸⁾ Lásd a Bizottság 2017. december 20-i indokolással ellátott javaslatát, 112–113. pont.

⁽³⁹⁾ ENCJ, 2016. június 3-i varsói nyilatkozat.

⁽⁴⁰⁾ EBESZ/ODIHR, A részleges választási megfigyelő missziót követő előzetes megállapítások és következtetések, 2019. október 14.

⁽⁴¹⁾ EBESZ/ODIHR, A részleges választási megfigyelő misszió végleges jelentése a 2019. október 13-i varsói parlamenti választásokról, 2020. február 14.

⁽⁴²⁾ EBESZ/ODIHR, A különleges választási értékelő misszió előzetes megállapításokat és következtetéseket tartalmazó nyilatkozata a 2020. július 12-i elnökválasztás második fordulójáról, Varsó, 2020. július 13.

⁽⁴³⁾ A Velencei Bizottság 2017. december 8–9-i véleménye, CDL-AD(2017)031, 43. pont; a Bizottság 2017. december 20-i (EU) 2018/103 ajánlása a lengyelországi jogállamiságról, valamint az (EU) 2016/1374, (EU) 2017/146 és (EU) 2017/1520 ajánlások kiegészítéséről (HL L 17., 2018.1.23., 50. o.), 25. pont.

⁽⁴⁴⁾ Velencei Bizottság, CDL-AD (2002) 23, 190/2002. sz. vélemény, Választási magatartási kódex. Iránymutatások és magyarázó jelentés, 2002. október 30.; lásd továbbá: Velencei Bizottság, L-PI(2020)005rev-e, Jelentés – Az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság tiszteletben tartása szükségállapot idején – Gondolatok, 23. o.

2020. szeptember 17., csütörtök

elve”; úgy véli, hogy nem ez a helyzet a 2020. május 10-ére tervezett elnökválasztásra vonatkozó választási keret módosításai esetében, mivel azok akadályozhatják a választások tisztességes, titkos és egyenlő, a magánélet tiszteletben tartásához való jogot teljes mértékben tiszteletben tartó⁽⁴⁵⁾ és az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁴⁶⁾ összhangban történő lebonyolítását; megjegyzi továbbá, hogy ezek a módosítások ellentétesek a lengyel Alkotmánybíróságnak a még a tényleges alkotmányossági felülvizsgálat idején kialakított ítélkezési gyakorlatával, amely kimondta, hogy nincs helye a választási törvény módosításának 6 hónappal a választások előtt; aggodalommal állapítja meg, hogy az elnökválasztás elhalasztására vonatkozó bejelentés mindössze 4 nappal a kitűzött időpont előtt történt;

Az igazságszolgáltatás és más intézmények függetlensége, valamint a bírák jogai Lengyelországban

Az igazságszolgáltatási rendszer reformja – általános megfontolások

14. elismeri, hogy bár az igazságszolgáltatási rendszer megszervezése nemzeti hatáskörbe tartozik, a Bíróság több alkalommal is kimondta, hogy a tagállamoknak e hatáskör gyakorlása során eleget kell tenniük az uniós jog szerinti kötelezettségeiknek; megismétli, hogy a nemzeti bírák egyben az uniós jogot alkalmazó európai bírák is, ami függetlenségüket közös ügyé teszi az Unió számára, ideértve a Bíróságot is, amelynek az uniós jog alkalmazási területén érvényesítenie kell az EUSZ 19. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) 47. cikkében meghatározott jogállamiság tiszteletben tartását; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy tartsák fenn és őrizzék meg a lengyel bíróságok függetlenségét;

Az Alkotmánybíróság összetétele és működése

15. emlékeztet, hogy az Alkotmánybíróságról szóló, 2015. december 22-én és 2016. július 22-én elfogadott törvények, valamint a 2016 végén elfogadott három törvényből álló csomag⁽⁴⁷⁾ súlyosan aláásták az Alkotmánybíróság függetlenségét és legitimitását, és hogy a 2015. december 22-én és 2016. július 22-én elfogadott törvényeket az Alkotmánybíróság 2016. március 9-én és 2016. augusztus 11-én alkotmányellenesnek nyilvánította; emlékeztet rá, hogy azokat az ítéleteket akkor a lengyel hatóságok nem tették közzé és nem hajtották végre; mélységes sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Lengyelországban a fent említett jogszabályi változások hatálybalépése óta már nem lehet ténylegesen garantálni a lengyel törvények alkotmányosságát⁽⁴⁸⁾; felkéri a Bizottságot, hogy fontolja meg kötelezettségszegési eljárás indítását az Alkotmánybíróságról szóló jogszabályok vonatkozásában, valamint az Alkotmánybíróság jogszerűtlen összetétele és a Bíróság 2019. november 19-i előzetes döntése betartásának megakadályozásában játszott szerepe miatt⁽⁴⁹⁾;

A Legfelsőbb Bíróság bíráinak nyugdíjazási, kinevezési és fegyelmi felelősségi rendszerei

16. emlékeztet arra, hogy 2017-ben a Legfelsőbb Bíróság első elnökének (a továbbiakban: első elnök) tisztségére történő jelöltállítás módszerének módosítása lényegében értelmetlenné tette a Legfelsőbb Bíróság bíráinak a kiválasztási eljárásban való részvételét; elítéli, hogy a rendes bíróságok szervezetről szóló törvény, a Legfelsőbb Bíróságról szóló törvény és más törvények módosításáról szóló, 2019. december 20-i törvény⁽⁵⁰⁾ (a továbbiakban: a 2019. december 20-i törvény) még tovább korlátozza a bírák részvételét az első elnök kiválasztásának folyamatában azáltal, hogy bevezeti a Legfelsőbb Bíróság megbízott első elnökének tisztségét (a továbbiakban: megbízott első elnök), akit a Lengyel Köztársaság elnöke nevez ki, és azáltal, hogy a harmadik körben a határozatképességi küszöböt a 125 bírából mindössze 32-re csökkenti, lényegében elvetve ezzel az Lengyel Köztársaság elnöke és a bírói közösség közötti hatalommegosztásnak a lengyel alkotmány 183. cikkének (3) bekezdésében foglalt modelljét⁽⁵¹⁾;

⁽⁴⁵⁾ Lásd továbbá EBESZ/ODIHR, Vélemény a Lengyel Köztársaság elnökének megválasztására irányuló általános választások lebonyolításának 2020-ban elrendelt különleges szabályairól szóló törvénytervezetről (Szenátus Lapja, 99. sz.), 2020. április 27.

⁽⁴⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelésére vonatkozó törvényi védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽⁴⁷⁾ Ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. 2016 poz. 2072); ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz.U. 2016 poz. 2073); Ustawa z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz.U. 2016 poz. 2074).

⁽⁴⁸⁾ A Velencei Bizottság 2016. október 14–15-i véleménye, 128. pont; ENSZ, Emberi Jogi Bizottság, Záró megjegyzések Lengyelország hetedik időközi jelentéséről, 2016. október 31., 7–8. pont; a Bizottság (EU) 2017/1520 ajánlása.

⁽⁴⁹⁾ A Bíróság 2019. november 19-i A.K. és társai kontra Sąd Najwyższy ítélete, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, ECLI:EU:C:2019:982.

⁽⁵⁰⁾ Ustawa z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 190).

⁽⁵¹⁾ A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatósága (DGI), Sürgős közös vélemény, 2020. január 16., CDL-PI(2020)002, 51–55. pont.

2020. szeptember 17., csütörtök

17. aggodalommal állapítja meg a megbízott első elnök jelölését övező szabálytalanságokat és a megbízott első elnök további lépéseit; mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az első elnöki tisztségre jelöltek megválasztásának folyamata nem felelt meg a lengyel alkotmány 183. cikkének és a Legfelsőbb Bíróság eljárási szabályzatának, és megsértette a Legfelsőbb Bíróság Bírői Közgyűlésének (a továbbiakban: a közgyűlés) tagjai közötti tanácskozás alapvető normáit; sajnálattal jegyzi meg, hogy a közgyűlésben tartott választási eljárás érvényességével, valamint a választási eljárás során a megbízott első elnökök pártatlanságával és függetlenségével kapcsolatos kétségek még inkább alááshatják a hatalmi ágak elválasztását és a Lengyel Köztársaság elnöke által 2020. május 25-én jelölt új első elnök legitimitását, és így megkérdőjelezhetik a Legfelsőbb Bíróság függetlenségét; emlékeztet arra, hogy a Lengyel Köztársaság elnöke hasonlóképpen megsértette a törvényt az Alkotmánybíróság elnökének jelölése során;

18. oszítja a Bizottság azon aggodalmát, miszerint a lengyel köztársasági elnök (és bizonyos esetekben az igazságügyi miniszter) azon hatásköre, hogy befolyást gyakoroljon a Legfelsőbb Bíróság bírái ellen indított fegyelmi eljárásokra azáltal, hogy fegyelmi megbízottat nevez ki az ügy kivizsgálására, kizárva a Legfelsőbb Bíróság fegyelmi megbízottját a folyamatban lévő eljárásból, aggályokat vet fel a hatalmi ágak szétválasztásának elvét illetően, és befolyásolhatja az igazságszolgáltatás függetlenségét⁽⁵²⁾;

19. emlékeztet rá, hogy a Bíróság 2019. június 24-i ítéletében⁽⁵³⁾ megállapította, hogy a Legfelsőbb Bíróság hivatalban lévő bírának nyugdíjkorhatár-csökkentése ellenkezik az uniós joggal, és megsérti a bírák elmozdíthatatlanságának, ezáltal pedig az igazságszolgáltatás függetlenségének elvét, miután 2018. december 17-i végzésével⁽⁵⁴⁾ korábban helyt adott a Bizottság ideiglenes intézkedésekre irányuló kérelmének a kérdéssel kapcsolatban; megjegyzi, hogy a lengyel hatóságok a Bíróság ítéletének való megfelelés érdekében elfogadták a Legfelsőbb Bíróságról szóló törvény módosításáról szóló, 2018. november 21-i törvényt⁽⁵⁵⁾, amely idáig az egyetlen olyan eset, hogy a Bíróság ítéletével összefüggésben visszavonták az igazságszolgáltatási rendszerre vonatkozó jogszabályi keret valamely módosítását;

A Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsának és rendkívüli tanácsának összetétele és működése

20. emlékeztet rá, hogy 2018-ban létrehozták a Legfelsőbb Bíróság két új tanácsát – a fegyelmi tanácsot és a rendkívüli tanácsot –, amelyek tagjai az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács által kiválasztott, újonnan kinevezett bírák, akiket különleges hatáskörökkel ruháztak fel, ideértve a rendkívüli tanács azon hatáskörét, hogy rendkívüli felülvizsgálat keretében megsemmisítheti az alsóbb szintű bíróságok, vagy akár a Legfelsőbb Bíróság által hozott jogerős bírósági ítéleteket, valamint a fegyelmi tanács azon hatáskörét, hogy más legfelsőbb bírósági bírakat és a rendes bíróságok bíráit fegyelmi eljárás alá vonhatja, létrehozva ezzel de facto egy „Legfelsőbb Bíróságon belüli Legfelsőbb Bíróságot”;⁽⁵⁶⁾

21. emlékeztet rá, hogy a Bíróság 2019. november 19-i ítéletében⁽⁵⁷⁾ a Legfelsőbb Bíróságnak (munkaügyi és társadalombiztosítási tanács, a továbbiakban: munkaügyi tanács) a fegyelmi tanácsra vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelmére válaszolva úgy határozott, hogy a nemzeti bíróságoknak kötelességük figyelmen kívül hagyni a nemzeti jog azon rendelkezéseit, amelyek az esetlegesen az uniós jog alkalmazásával járó ügyben való eljárásra vonatkozó hatáskört olyan szervezet számára tartják fenn, amely nem felel meg a függetlenségre és pártatlanságra vonatkozó követelményeknek;

22. megjegyzi, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet előterjesztő Legfelsőbb Bíróság (munkaügyi tanácsa) ezt követően 2019. december 5-i ítéletében⁽⁵⁸⁾ megállapította, hogy a fegyelmi tanács a lengyel és az uniós jog értelmében nem felel meg a független és pártatlan igazságszolgáltatási fórumokra vonatkozó követelményeknek, valamint hogy a Legfelsőbb Bíróság (polgári, büntető és munkaügyi tanácsa) 2020. január 23-án határozatot⁽⁵⁹⁾ fogadott el, amely ismételten hangsúlyozza, hogy a fegyelmi tanács függetlenségének hiánya miatt nem bíróság, és ezért ítéletei nem tekinthetők

⁽⁵²⁾ Lásd a Bizottság 2017. december 20-i indokolással ellátott javaslatát, COM(2017)0835, 133. pont. Lásd továbbá EBESZ-ODIHR, Vélemény a Lengyelország Legfelsőbb Bíróságáról szóló (2017. szeptember 26-i) törvénytervezet egyes rendelkezéseiről, 2017. november 13., 33. o.

⁽⁵³⁾ A Bíróság 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország ítélete, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531.

⁽⁵⁴⁾ A Bíróság 2018. december 17-i Bizottság kontra Lengyelország végzése, C-619/18 R, ECLI:EU:C:2018:1021.

⁽⁵⁵⁾ Ustawa z dnia 21 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz.U. 2018 poz. 2507).

⁽⁵⁶⁾ Az EBESZ-ODIHR 2017. november 13-i véleménye, 7–20. o.; a Velencei Bizottság 2017. december 8–9-i véleménye, 43. pont.; a Bizottság (EU) 2018/103 ajánlása, 25. pont; GRECO, a Lengyelországra vonatkozó negyedik értékelési körről szóló jelentés kiegészítése (34. cikk), 2018. június 18–22., 31. pont; A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 8. pont.

⁽⁵⁷⁾ A Bíróság 2019. november 19-i A.K. és társai kontra Sąd Najwyższy ítélete, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, ECLI:EU:C:2019:982.

⁽⁵⁸⁾ A Legfelsőbb Bíróság 2019. december 5-i ítélete, III PO 7/19.

⁽⁵⁹⁾ A Legfelsőbb Bíróság polgári, büntető és munkaügyi közös tanácsainak 2020. január 23-i határozata, BSA I-4110-1/2020.

2020. szeptember 17., csütörtök

megfelelően felállított bíróság által meghozott ítéleteknek; mélységes aggodalommal állapítja meg, hogy a lengyel hatóságok kinyilvánították, hogy e döntéseknek a fegyelmi tanács és az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács további működését illetően nincs jogi jelentősége, továbbá hogy az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság határozatát 2020. április 20-án alkotmányellenesnek nyilvánította⁽⁶⁰⁾, ezzel veszélyes igazságszolgáltatási kettősséget hozva létre Lengyelországban, és nyíltan megsértve az uniós jog elsőbbségét – és különösen az EUSZ 19. cikke (1) bekezdésének a Bíróság általi értelmezését – azzal, hogy megakadályozza a Bíróság 2019. november 19-i ítéletének⁽⁶¹⁾ hatályosulását és lengyel bíróságok általi alkalmazását⁽⁶²⁾;

23. nyugtazza a Bíróság 2020. április 8-i végzését⁽⁶³⁾, amely utasítja Lengyelországot, hogy haladéktalanul függesse fel a Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsának hatásköréről szóló nemzeti rendelkezések alkalmazását, és felszólítja a lengyel hatóságokat a végzés gyors végrehajtására; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy teljes mértékben tegyenek eleget a végzésnek, és felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson be további kérelmet a Bírósághoz, amelyben kéri, hogy tartósan fennálljon meg nem felelés esetén szabjanak ki bírságot; kéri a Bizottságot, hogy sürgősen indítson kötelezettségszegési eljárást a rendkívüli tanács hatásköréről szóló nemzeti rendelkezések vonatkozásában, mivel e tanács összetétele ugyanolyan hibáktól szenved, mint a fegyelmi tanács összetétele;

Az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács összetétele és működése

24. emlékeztet rá, hogy az igazságszolgáltatási tanácsok létrehozása tagállami hatáskörbe tartozik, azonban arra is, hogy az ilyen tanácsok létrehozása esetén azok függetlenségét az európai normákkal és a tagállami alkotmánnyal összhangban biztosítani kell; emlékeztet arra, hogy a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács reformját követően – amely a lengyel alkotmány 186. cikkének (1) bekezdésével összhangban a bíróságok és bírák függetlenségének megőrzéséért felelős szervezet –, a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsról szóló törvény és egyes más törvények módosításáról szóló, 2017. december 8-i törvény⁽⁶⁴⁾ révén a lengyelországi bírói közösséget megfosztották attól a jogától, hogy képviselőket delegáljon a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsba, és ezáltal attól, hogy befolyással bírjon a bírák felvételére és előléptetésére; emlékeztet rá, hogy a reformot megelőzően a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács 25 tagjából 15 a kollégáik által választott bíró volt, míg a 2017-es reform óta ezeket a bírákat a lengyel Szejm választja; határozottan sajnálja, hogy a régi szabályok szerint kinevezett valamennyi tag mandátumának a 2018 elején történt idő előtti felfüggesztésével együtt ez az intézkedés a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács messzemenő átpolitizálódásához vezetett⁽⁶⁵⁾;

25. emlékeztet rá, hogy a Bíróság 2019. november 19-i ítéletében foglalt feltételek végrehajtása során a Legfelsőbb Bíróság 2019. december 5-i ítéletében és 2020. január 15-i határozataiban⁽⁶⁶⁾, valamint 2020. január 23-i határozatában megállapította, hogy az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsnak az újonnan létrehozott fegyelmi tanács bírának kiválasztásában betöltött döntő szerepe aláássa ez utóbbi függetlenségét és pártatlanságát⁽⁶⁷⁾; aggodalmának ad hangot az új, jelenlegi összetételű Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács által kinevezett vagy előléptetett bírák jogállásával kapcsolatban, valamint amiatt, hogy az ítélezésben való részvételük milyen hatást gyakorolhat az eljárások érvényességére és jogszerűségére;

26. emlékeztet rá, hogy az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózata 2018. szeptember 17-én felfüggesztette az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsot, mivel az már nem felelt meg a végrehajtó és a törvényhozó hatalomtól való függetlenségre vonatkozó követelményeknek, és 2020 áprilisában kezdeményezte a kizárási eljárást⁽⁶⁸⁾;

⁽⁶⁰⁾ Az Alkotmánybíróság 2020. április 20-i ítélete, U 2/20.

⁽⁶¹⁾ A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 38. pont.

⁽⁶²⁾ A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 38. pont.

⁽⁶³⁾ A Bíróság 2020. április 8-i Bizottság kontra Lengyelország végzése, C-791/19 R, ECLI:EU:C:2020:277.

⁽⁶⁴⁾ Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 3).

⁽⁶⁵⁾ Európai Bírák Konzultatív Tanácsa, az Elnökség 2017. április 7-i és 2017. október 12-i véleménye; EBESZ/ODIHR, Végleges vélemény a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsról szóló törvény módosításának tervezetéről, 2017. május 5.; a Velencei Bizottság 2017. december 8–9-i véleménye, 5–7. o.; GRECO, Ad hoc jelentés Lengyelországról (34. cikk), 2018. március 19–23. és annak kiegészítése, 2018. június 18–22.; a Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 42. és 61. pont.

⁽⁶⁶⁾ A Legfelsőbb Bíróság 2020. január 15-i határozata, III PO 8/18. A Legfelsőbb Bíróság 2020. január 15-i határozata, III PO 9/18.

⁽⁶⁷⁾ Ezzel kapcsolatban lásd továbbá az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt folyamatban lévő alábbi ügyeket: Reczkowicz és két társa kontra Lengyelország (43447/19., 49868/19. és 57511/19. sz.), Grzęda kontra Lengyelország (43572/18. sz.), Xero Flor w Polsce sp. z o.o. kontra Lengyelország (4907/18. sz.), Broda kontra Lengyelország és Bojara kontra Lengyelország (26691/18. és 27367/18. sz.), Żurek kontra Lengyelország (39650/18. sz.) és Sobczyńska és társai kontra Lengyelország (62765/14., 62769/14., 62772/14. és 11708/18. sz.).

⁽⁶⁸⁾ ENCJ, az ENCJ felügyelőtestületének 2020. február 21-i levele. Lásd továbbá az Európai Bírák Szövetségének az ENCJ-t támogató 2020. május 4-i levelét.

2020. szeptember 17., csütörtök

27. kéri a Bizottságot, hogy indítson kötelezettségzegési eljárást a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsról szóló, 2011. május 12-i törvény⁽⁶⁹⁾ 2017. december 8-án módosított formájának vonatkozásában, és kérje a Bíróságot az új Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács tevékenységeinek ideiglenes intézkedések révén történő felfüggesztésére;

A rendes bíróságok megszervezésére, a bíróságok elnökeinek kinevezésére és a rendes bíróságok bíráinak nyugdíjazására vonatkozó szabályok

28. sajnálja, hogy az igazságügyi miniszter – aki a lengyel rendszerben egyúttal a legfőbb ügyész is – felhatalmazást kapott arra, hogy egy hathónapos átmeneti időszak során mérlegelés alapján nevezze ki és mozdítsa el az alsóbb szintű bíróságok elnökeit, és hogy 2017–2018-ban az igazságügyi miniszter több mint 150 bírósági elnököt és alelnököt váltott le; megjegyzi, hogy ezen időszakot követően a bírósági elnökök elmozdításának joga az igazságügyi miniszter kezében maradt, e jogkörhöz pedig szinte egyáltalán nem kapcsolódnak hatékony fékek; megjegyzi továbbá, hogy az igazságügyi minisztert emellett egyéb „fegyelmi” jogkörökkel is felruházták a bírósági elnökökkel és a felsőbb bíróságok elnökeivel szemben, akik pedig mára jelentős igazgatási jogkörökkel rendelkeznek az alsóbb szintű bíróságok elnökeivel szemben⁽⁷⁰⁾; sajnálja ezt a komoly visszalépést a jogállamiság és bírói függetlenség terén Lengyelországban⁽⁷¹⁾;

29. sajnálja, hogy a 2020. február 14-én hatályba lépett 2019. december 20-i törvény megváltoztatta a bírói testületek összetételét, és ezen szervezetek igazságszolgáltatási öngazgatási jogköreinek egy részét átruházta az igazságügyi miniszter által kinevezett bírósági elnökök kollégiumára⁽⁷²⁾;

30. emlékeztet arra, hogy a Bíróság a 2019. november 5-i ítéletében⁽⁷³⁾ megállapította, hogy a rendes bíróságok megszervezéséről szóló törvényt és egyes más törvényeket módosító 2017. július 12-i törvény⁽⁷⁴⁾ rendelkezései, amelyek csökkentették a rendes bíróságok bíráinak nyugdíjkorhatárát, miközben lehetővé tették az igazságügyi miniszter számára, hogy döntsön az aktív szolgálatuk meghosszabbításáról, és amelyek a bírák neme szerint eltérő nyugdíjkorhatárt állapítanak meg, ellentétesek az uniós joggal;

A bírák jogai és függetlensége, beleértve a bírákra vonatkozó új fegyelmi felelősségi rendszert

31. elítéli a bírák és bírósági elnökök vonatkozásában további fegyelmi vétségeket és szankciókat bevezető új rendelkezéseket, mivel azok súlyosan veszélyeztetik az igazságszolgáltatás függetlenségét⁽⁷⁵⁾; elítéli azon új rendelkezéseket, amelyek a bírákat eltiltják bármely politikai tevékenységtől, arra kötelezik őket, hogy hozzák nyilvánosságra szervezeti tagságaikat, valamint jelentősen korlátozzák a bírák öngazgatási szervezeteinek tanácskozási lehetőségeit, és amelyek a bírák véleménynyilvánítási szabadságának korlátozása terén túlmennek a jogbiztonság, a szükségesség és az arányosság elvén⁽⁷⁶⁾;

32. mélyszégyen aggodalmának ad hangot a Lengyelországban a bírák és ügyészek elleni fegyelmi eljárások miatt, amelyeket az uniós jog alkalmazására vonatkozó bírói döntésekkel vagy a lengyelországi igazságszolgáltatás függetlenségének és a lengyelországi jogállamiság védelmében tett nyilvános nyilatkozatokkal kapcsolatban indítottak; elítéli különösen, hogy a bírák több mint 10 %-át fegyelmi eljárás fenyegeti⁽⁷⁷⁾, amiért aláírtak egy EBESZ-hez címzett levelet az elnökválasztás megfelelő lebonyolításáról és az elnyomott bírák támogatásáról; elítéli a lengyel bírák elleni lejárató kampányokat és azt, hogy azokban állami tisztviselők is részt vesznek; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy tartózkodjanak a fegyelmi eljárások visszaélészerű használatától és az igazságszolgáltatás tekintélyét aláásó más tevékenységektől;

⁽⁶⁹⁾ Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2011 nr 126 poz. 714).

⁽⁷⁰⁾ A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 45. pont.

⁽⁷¹⁾ Lásd továbbá Európa Tanács, Bureau of the Consultative Council of European Judges (az Európa Tanács európai bírákat tömörítő konzultatív tanácsa) (CCJE-BU), CCJE-BU(2018)6REV, 2018. június 18.

⁽⁷²⁾ a Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 46–50. pont.

⁽⁷³⁾ A Bíróság 2019. november 5-i Bizottság kontra Lengyelország ítélete, C-192/18, ECLI:EU:C:2019:924.

⁽⁷⁴⁾ Ustawa z dnia 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2017 poz. 1452).

⁽⁷⁵⁾ EBESZ/ODIHR, Sürgős időközi vélemény a rendes bíróságokról szóló törvény, a Legfelsőbb Bíróságról szóló törvény és más törvények módosításáról szóló törvényről Lengyelországban (2019. december 20-i állapot), 2020. január 14., 23–26. o.; a Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 44–45. pont.

⁽⁷⁶⁾ EBESZ/ODIHR, sürgős időközi vélemény, 2020. január 14., 18–21. o.; a Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 24–30. pont.

⁽⁷⁷⁾ A rendes bíróságok bírái helyettes fegyelmi ügyészének közleménye, 2020. július. <http://rzecznik.gov.pl/wp-content/uploads/2020/07/KomunikatFWS.pdf>.

2020. szeptember 17., csütörtök

33. kéri a lengyel hatóságokat, hogy vonják vissza az új (fegyelmi vétségekre és egyebekre vonatkozó) rendelkezéseket, amelyek meggátolják a bíróságokat abban, hogy más bírák függetlenségének és pártatlanságának kérdését az uniós jog és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (EJEE) szempontjából vizsgálják, megfosztva ezáltal a bírakat az uniós jog értelmében fennálló azon köteleességük teljesítésétől, hogy az uniós jognak ellentmondó nemzeti rendelkezéseket figyelmen kívül hagyják⁽⁷⁸⁾;

34. üdvözli, hogy a Bizottság kötelezettség-szegési eljárást indított a fent említett új rendelkezések vonatkozásában; sajnálja, hogy 2020. április 29. óta nem történt előrelépés; kéri a Bizottságot, hogy az ügyet kezelje prioritásként, továbbá kéri a Bizottságot, hogy az ügynek a Bírósághoz utalása esetén kérje a Bíróságot gyorsított eljárás alkalmazására és ideiglenes intézkedések elrendelésére;

A legfőbb ügyész jogállása és az ügyészség megszervezése

35. elítéli az igazságügyi miniszter és a legfőbb ügyész tisztségének összevonását, a legfőbb ügyész ügyészségi rendszerrel kapcsolatos kibővített jogköreit, az igazságügyi miniszter igazságszolgáltatással kapcsolatos kibővített jogköreit (a rendes bíróságok megszervezéséről szóló, 2001. július 27-i törvény⁽⁷⁹⁾ annak módosított formájában), valamint az e jogkörökkel szembeni fékek gyengeségét (Nemzeti Államügyvézi Tanács), amelyek eredményeképpen túl sok jogkör összpontosul egy személy kezében, és ez közvetlen negatív következményekkel jár az ügyészségi rendszer politikai szférától való függetlenségére nézve, ahogy azt a Velencei Bizottság rögzíti⁽⁸⁰⁾;

36. emlékeztet arra, hogy a Bíróság 2019. november 5-i ítéletében megállapította, hogy az államügyészek nyugdíjkorhatárának csökkentése ellentétes az uniós joggal, mivel eltérő nyugdíjkorhatárt állapít meg a Lengyelországban államügyészi tisztséget betöltő férfiakra és nőkre;

A jogállamiság lengyelországi helyzetének átfogó értékelése

37. egyetért a Bizottsággal, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésével, a Korrupció Elleni Államok Csoportjával és az Egyesült Nemzetek bírák és ügyvédek függetlenségével foglalkozó különleges előadójával abban, hogy az igazságszolgáltatási rendszerre vonatkozó jogszabályi keret fent említett külön változtatásai – tekintettel azok kölcsönhatására és átfogó hatására – a jogállamiság súlyos, folyamatos és rendszerszintű megsértésének minősülnek, ami a törvényhozói és a végrehajtói hatalom számára lehetővé teszi, hogy az igazságszolgáltatási rendszer egészében annak teljes szerkezetébe és tevékenységének eredményébe beavatkozzon, olyan módon, amely összeegyeztethetetlen a hatalommegosztás és a jogállamiság elvével, jelentősen gyengítve ezáltal az igazságszolgáltatás függetlenségét Lengyelországban⁽⁸¹⁾; elítéli a lengyel hatóságok által 2016 óta hozott intézkedések és kinevezések lengyel jogrendre gyakorolt destabilizáló hatását;

*Az alapvető jogok védelme Lengyelországban**A lengyel emberi jogi biztos*

38. aggodalommal töltik el az emberi jogi biztos hivatalának függetlensége elleni politikai támadások⁽⁸²⁾; kiemeli, hogy az emberi jogi biztos saját hatáskörén belül nyilvánosan bírálta a jelenlegi kormány által hozott különböző intézkedéseket; emlékeztet arra, hogy az emberi jogi biztos alapokmányát a lengyel alkotmány rögzíti, és hogy a jelenlegi emberi jogi biztos hivatali ideje 2020 szeptemberében jár le; emlékeztet, hogy a lengyel alkotmány szerint a biztost a Szejmnek kell megválasztania a Szenátus egyetértésével;

⁽⁷⁸⁾ EBESZ/ODIHR, sürgős időközi vélemény, 2020. január 14., 13–17. o.; a Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 31–43. pont.

⁽⁷⁹⁾ Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2001 nr 98 poz. 1070).

⁽⁸⁰⁾ A Velencei Bizottság 2017. december 8–9-i véleménye az ügyészségről szóló törvényről annak módosított formájában, CDL-AD (2017)028, 115. pont.

⁽⁸¹⁾ A Bizottság (EU) 2018/103 ajánlása; Egyesült Nemzetek, a bírák és ügyvédek függetlenségével foglalkozó különleges előadó, 2018. június 25-i nyilatkozat; Európai Bizottság, A 2019. évi európai szemeszter: Országjelentés Lengyelországról, 2019. február 27., SWD(2019)1020, 42. o.; az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózatának elnökei, az Európai Unió Legfelsőbb Bíróságai Elnökeinek Hálózata és az Európai Bírák Szövetsége, 2019. szeptember 20-i levél; GRECO, a Lengyelországra vonatkozó negyedik értékelési körről szóló jelentéskiegészítés nyomon követése (34. cikk), 2019. december 6., 65. pont; PACE, 2020. január 28-i 2316 (2020) sz. határozat a demokratikus intézmények működéséről Lengyelországban, 4. pont.

⁽⁸²⁾ Lásd továbbá az Európa Tanács emberi jogi biztosának a lengyel miniszterelnökhöz címzett 2018. január 19-i levelét; A lengyel emberi jogi biztos támogatásáról szóló együttes nyilatkozat, amelyet az ENNHRI, Equinet, GANHRI, IOI, OHCHR Europe írt alá, 2019. június.

2020. szeptember 17., csütörtök

A tisztességes eljáráshoz való jog

39. aggodalmát fejezi ki a bírósági eljárások indokolatlan késedelméről, a letartóztatás során a jogi segítségnyújtáshoz való hozzáférés nehézségeiről, valamint a jogi képviselő és ügyfele közötti bizalmas kommunikáció nem megfelelő tiszteletben tartásának eseteiről szóló jelentések miatt⁽⁸³⁾; felszólítja a Bizottságot, hogy kísérje szoros figyelemmel az ügyvédek lengyelországi helyzetét; emlékeztet arra, hogy a Charta 47. és 48. cikke értelmében minden polgárnak joga van a független ügyvéd által nyújtott tanácsadásra, védelemre és képviselőre;

40. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a 2019. december 20-i törvény módosításainak 2020. február 14-i hatálybalépése óta csak a megkérdőjelezhető függetlenségű és pártatlanságú rendkívüli tanács döntheti el, hogy egy bíró, igazságszolgáltatási fórum vagy bíróság független és pártatlan-e, minden más esetben megfosztva ezáltal a polgárokat az igazságügyi felülvizsgálat egy fontos elemétől⁽⁸⁴⁾; emlékeztet arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog minden bíróságot kötelez annak saját kezdeményezésre történő ellenőrzésére, hogy megfelel-e a függetlenség és pártatlanság kritériumának⁽⁸⁵⁾;

A tájékoztatáshoz való jog és a véleménynyilvánítás szabadsága, beleértve a média szabadságát és sokszínűségét

41. megismétli, hogy a média szabadsága és a sokszínűsége elválaszthatatlan a demokráciától és jogállamiságtól, és a tájékoztatáshoz és tájékozódáshoz való jog része azoknak az alapvető demokratikus értékeknek, amelyeken az Unió alapul; emlékeztet arra, hogy 2020. január 16-i állásfoglalásában a Parlament felszólította a Tanácsot, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti meghallgatásokon foglalkozzon a véleménynyilvánítás szabadságát, valamint azon belül a média szabadságát érintő új fejleményekkel;

42. emlékeztet rá, hogy a Parlament 2016. szeptember 14-i állásfoglalásában kifejezte aggodalmát a lengyel médiatörvény korábban elfogadott és újonnan javasolt módosításai vonatkozásában; ismételten kéri a Bizottságot, hogy végezze el az elfogadott jogszabály értékelését annak uniós joggal való összhangja tekintetében, különös tekintettel a Charta 11. cikkére és az állami médiára vonatkozó uniós jogra;

43. komoly aggodalmának ad hangot a lengyel hatóságok által az elmúlt években a közszolgálati műsorszolgáltatóval kapcsolatban végrehajtott intézkedések miatt, ideértve a közszolgálati műsorszolgáltató kormányparti műsorszolgáltatóvá történő átalakítását, megakadályozva a közszolgálati médiát és irányító szerveit abban, hogy független vagy eltérő hangokat közvetítsenek, és ellenőrzést gyakorolva a műsorszolgáltatás tartalma felett⁽⁸⁶⁾; emlékeztet arra, hogy a lengyel alkotmány 54. cikke garantálja a véleménynyilvánítás szabadságát, és tiltja a cenzúrát;

44. mélységes aggodalmát fejezi ki a bizonyos politikusok által újságírók ellen indított túlzó rágalmozási perek miatt, beleértve a pénzbírságok alkalmazását és újságírók hivatásuk gyakorlásának felfüggesztését is; tart attól, hogy ez elrettentő hatással lehet az újságírók és a média hivatására és függetlenségére⁽⁸⁷⁾; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy biztosítsák a megfelelő jogorvoslati lehetőségekhez való hozzáférést azon újságírók és családjaik számára, akikkel szemben peres eljárás indul a független média elhallgattatása vagy megfélemlítése céljából; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy teljes körűen hajtsák végre az Európa Tanács 2016. április 13-i, az újságírás védelméről, valamint az újságírók és más médiaszereplők biztonságáról szóló ajánlását⁽⁸⁸⁾; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság eddig nem terjesztett elő a közéleti részvétel elleni stratégiai perekkel szembeni jogszabályokat, amelyek megvédenék a lengyel újságírókat és médiát is a zaklató perekről;

⁽⁸³⁾ Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága (HRC), Záró megjegyzések Lengyelország hetedik időközi jelentéséről, 2016. november 23., 33. pont.

⁽⁸⁴⁾ A Velencei Bizottság és az Európa Tanács Emberi Jogi és Jogállamisági Főigazgatóságának 2020. január 16-i sürgős közös véleménye, 59. pont.

⁽⁸⁵⁾ A Bíróság 2020. március 26-i Simpson kontra Bizottság és HG kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélete, C-542/18 RX-II és C-543/18 RX-II, ECLI:EU:C:2020:232, 57. pont.

⁽⁸⁶⁾ Lásd a sajtószabadság-indexet is, amely szerint a rangsorban Lengyelország 2015 óta a 18. helyről a 62. helyre esett vissza.

⁽⁸⁷⁾ Az Európa Tanács újságírás védelméről és újságírók biztonságával foglalkozó platformja, 2020. évi éves jelentés, 2020. március, 42. o.

⁽⁸⁸⁾ Európa Tanács, a Miniszteri Bizottság tagállamoknak címzett 2016. április 13-i CM/Rec(2016)4 ajánlása az újságírás védelméről, valamint az újságírók és más médiaszereplők biztonságáról.

2020. szeptember 17., csütörtök

45. aggodalmának ad hangot azokkal a bejelentett esetekkel kapcsolatban, amikor újságírókat vettek őrizetbe azért, mert a munkájukat végezve tudósítottak a Covid19-világjárvány idején a lezárások elleni tiltakozásokról ⁽⁸⁹⁾;

A tudományos élet szabadsága

46. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a tudományos dolgozók ellen rágalmazási pereket indítanak, illetve azzal fenyegetik őket; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy a nemzetközi normáknak megfelelően tartsák tiszteletben a véleménynyilvánítás szabadságát és a tudományos élet szabadságát ⁽⁹⁰⁾;

47. felhívja a lengyel parlamentet, hogy vonja vissza a Nemzeti Emlékezet Intézetéről és a lengyel nemzet ellen elkövetett bűncselekmények feltárására létrehozott bizottságról szóló, 1998. december 18-i törvény ⁽⁹¹⁾ 6c. fejezetét, amely veszélyezteti a szólásszabadságot és a független kutatást azáltal, hogy polgári bíróság előtt megtámadható polgári vétségnek nyilvánítja a Lengyelországnak és népének jó hírneve elleni károkozást, például ha Lengyelországot vagy a lengyeleket a holokausztban való bűnrészességgel vádolják ⁽⁹²⁾;

A gyülekezési szabadság

48. ismételten kéri a lengyel kormányt, hogy tartsa tiszteletben a gyülekezési szabadság jogát azáltal, hogy a nyilvános gyülekezéstről szóló jelenlegi, 2016. december 13-án módosított ⁽⁹³⁾ 2015. július 24-i törvényből ⁽⁹⁴⁾ eltávolítja a kormány által jóváhagyott „ciklikus” gyülekezést előnyben részesítő rendelkezéseket ⁽⁹⁵⁾; felhívja a lengyel hatóságokat, hogy ne alkalmazzanak büntetőjogi szankciókat a békés gyülekezéseken vagy ellentüntetéseken részt vevő személyek ellen, valamint hogy ejtsék a békés tiltakozókkal szemben emelt büntetőjogi vádakot; sürgeti továbbá a lengyel hatóságokat, hogy megfelelően védelmezzék a békés gyülekezést, és állítsák igazságszolgáltatás elé azokat, akik erőszakosan megtámadják a békés gyülekezéseken részt vevő embereket;

49. aggodalmának ad hangot a nyilvános gyülekezés nagyon szigorú tilalma ⁽⁹⁶⁾ miatt, amely a lengyel alkotmány 232. cikke szerinti katasztrófahelyzet bevezetése nélkül volt hatályban a Covid19-világjárvány idején, és kitart amellett, hogy a gyülekezési jog korlátozása során alkalmazni kell az arányosság elvét;

Az egyesülési szabadság

50. kéri a lengyel hatóságokat, hogy módosítsák a Szabadság Nemzeti Intézete – Civiltársadalom-fejlesztési Központtról szóló, 2017. szeptember 15-i törvényt ⁽⁹⁷⁾, ⁽⁹⁸⁾, hogy a helyi, regionális és nemzeti szinten kritikus fontosságú civil szervezetek számára biztosítsák az állami finanszírozáshoz való hozzáférést, valamint az állami alapok civil társadalom körében történő méltányos, pártatlan és átlátható elosztását, biztosítva a pluralista képviseletet ⁽⁹⁹⁾; megismétli felhívását, hogy különböző uniós szintű finanszírozási eszközökön – például a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program Uniós értékek ágán és más uniós kísérleti projekteken – keresztül bocsássonak megfelelő finanszírozást az érintett szervezetek rendelkezésére; mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság lengyel tagjaira politikai nyomás nehezedik a megbízatásuk keretében hozott intézkedések miatt ⁽¹⁰⁰⁾;

⁽⁸⁹⁾ Nemzetközi Sajtóintézet (IPI), A Beszámoló a Covid19-ről szóló híradáshoz kapcsolódó sajtószabadság-sértésekről, <https://ipi.media/covid19-media-freedom-monitoring/>.

⁽⁹⁰⁾ Európa Tanács, az Amerikai Államok Szervezete és mások, A tudományos szabadsággal, az intézményi autonómiával és a demokrácia jövőjével foglalkozó globális fórum nyilatkozata, 2019. június 21.

⁽⁹¹⁾ Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. 1998 nr 155 poz. 1016).

⁽⁹²⁾ Lásd továbbá az EBESZ médiaszabadsággal foglalkozó képviselőjének 2018. június 28-i nyilatkozatát.

⁽⁹³⁾ Ustawa z dnia 13 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. 2017 poz. 579).

⁽⁹⁴⁾ Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. 2015 poz. 1485).

⁽⁹⁵⁾ Lásd továbbá az ENSZ szakértőinek 2018. április 23-i közleményét Lengyelország felszólításáról az éghajlatvédelmi tárgyalásokon való szabad és teljes részvétel biztosítására.

⁽⁹⁶⁾ A lengyel emberi jogi biztos levele a Közigazgatási és Belügyminisztériumhoz, 2020. május 6.

⁽⁹⁷⁾ Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz.U. 2017 poz. 1909).

⁽⁹⁸⁾ EBESZ/ODIHR, Vélemény a Szabadság Nemzeti Intézete – Civiltársadalom-fejlesztési Központtról szóló lengyel törvénytervezetről, Varsó, 2017. augusztus 22.

⁽⁹⁹⁾ EGSZB, Az alapvető jogok fejlődése és a jogállamiság: fejlemények az egyes tagállamokban a civil társadalom szemszögéből, 2018–2019, 2020. június, 41–42. o.

⁽¹⁰⁰⁾ Az EGSZB sajtónyilatkozata: „Riasztó nyomás a civil társadalmon: az EGSZB lengyel tagja kormányzati megtorlás célpontjává vált, és a nem kormányzati szervezetek a továbbiakban nem választhatják saját jelöltjüket”, 2020. június 23.

2020. szeptember 17., csütörtök

51. aggodalmát fejezi ki az igazságügyi miniszter és a környezetvédelmi miniszter egyes nem kormányzati szervezetekkel kapcsolatos sajtónyilatkozata miatt, amelynek célja, hogy külföldi szereplők érdekeit szolgáló szervezetekként bélyegezzék meg őket; komoly aggodalmát fejezi ki a nem kormányzati szervezetek finanszírozására vonatkozó nyilvános nyilvántartás létrehozásáról szóló törvénytervezet kidolgozására irányuló tervezett projekt miatt, amely törvény arra kötelezné az ilyen szervezeteket, hogy jelentsenek be minden külföldi finanszírozási forrást⁽¹⁰¹⁾;

A magánélet és az adatok védelme

52. megismétli 2016. szeptember 14-i állásfoglalásában tett következtetését, miszerint a terrorizmus elleni fellépésről szóló, 2016. június 10-i törvényben és a rendőrségről szóló, 1990. április 6-i módosított törvényben⁽¹⁰²⁾ foglalt, titokban végzett megfigyelés végrehajtására vonatkozó eljárási garanciák és anyagi feltételek nem elegendők annak túlzott alkalmazása, illetve a magánszemélyek – többek között az ellenzék és a civil társadalom vezetőinek – magánéletébe és adatainak védelmébe való indokolatlan beavatkozás megelőzéséhez⁽¹⁰³⁾; ismételten kéri a Bizottságot, hogy végezze el a jogszabály értékelését annak uniós joggal való összhangja tekintetében, és sürgeti a lengyel hatóságokat, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben minden polgár magánéletét;

53. mélyes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a lengyel Digitalizációügyi Minisztérium 2020. április 22-én megfelelő jogalap nélkül személyes adatokat továbbított a postai szolgáltató részére a lakosság egyetemes elektronikus nyilvántartási rendszeréből (a továbbiakban: a PESEL-nyilvántartás) annak érdekében, hogy megkönnyítse a 2020. május 10-i elnökválasztás postai úton történő megszervezését, mivel a lengyel parlament csak 2020. május 7-én fogadta el a választás teljes körű postai lebonyolítását lehetővé tevő törvényt; megjegyzi továbbá, hogy a PESEL-nyilvántartás nem azonos a szavazói nyilvántartással, és más tagállamok polgárainak személyes adatait is tartalmazza, és hogy ezért a fent említett adattovábbítás az (EU) 2016/679 rendelet lehetséges megsértését is jelentheti; emlékeztet arra, hogy az Európai Adatvédelmi Testület hangsúlyozta, hogy az állami hatóságok közzétehetnek a választói listákon szereplő magánszemélyekre vonatkozó információkat, de csak akkor, ha ezt a nemzeti jog kifejezetten megengedi⁽¹⁰⁴⁾; megjegyzi, hogy a lengyel emberi jogi biztos panaszt nyújtott be a varsói vajdasági közigazgatási bírósághoz a lengyel alkotmány 7. és 51. cikkének a lengyel Digitalizációügyi Minisztérium általi esetleges megsértése miatt;

Átfogó szexuális nevelés

54. ismételten hangot ad 2019. november 14-i állásfoglalásában kifejezett – és az Európa Tanács emberi jogi biztosa által is osztott⁽¹⁰⁵⁾ – mélyes aggodalmának a lengyel büntető törvénykönyv 200b. cikkét módosító, a „Stop Paedophilia” kezdeményezés által a lengyel parlament elé terjesztett törvényjavaslat vonatkozásában annak rendkívül homályos, tág és aránytalan rendelkezései miatt, amelynek célja gyakorlatilag a kiskorú gyermekeknek nyújtott szexuális ismeretterjesztés kriminalizálása, és amelynek hatálya potenciálisan akár három év börtönbüntetéssel is fenyegethet mindenkit – különösen a szülőket, a tanárokat és a szexuális nevelőket –, aki az emberi szexualitással, egészséggel és intim kapcsolatokkal kapcsolatos tanítást folytat;

55. hangsúlyozza, hogy az átfogó, életkornak megfelelő és tényeken alapuló, szexuális és kapcsolatokkal foglalkozó nevelés kulcsszerepet játszik a fiatalok ahhoz szükséges készségeinek kialakításában, hogy egészséges, egyenlő, kulturált és biztonságos kapcsolatot hozzanak létre, amely mentes a megkülönböztetéstől, a kényszerítéstől és az erőszaktól; úgy véli, hogy az átfogó szexuális nevelés pozitív hatással van a nemek közötti egyenlőség területén elérhető eredményekre is, ideértve a káros nemi normák és a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos attitűdök átalakítását, a kapcsolati erőszak és a szexuális kényszerítés, a homofóbia és transzfóbia megelőzésének elősegítését, a szexuális erőszak, a szexuális kizsákmányolás vagy bántalmazás elhallgatásának megtörését, valamint a fiatalok segítségkérésre való felkészítését is; felszólítja a lengyel parlamentet, hogy tartózkodjon a lengyel büntető törvénykönyv 200b. cikkének módosítására javasolt törvénytervezet elfogadásától, valamint határozottan felkéri a lengyel hatóságokat, hogy a nemzetközi normáknak megfelelően minden iskolás gyermek számára biztosítsanak hozzáférést tudományosan pontos és átfogó szexuális neveléshez, és biztosítsák, hogy az ilyen nevelést és tájékoztatást nyújtó személyek támogatást kapjanak tevékenységük tényszerű és objektív módon történő végzéséhez;

⁽¹⁰¹⁾ A környezetvédelmi miniszternek az igazságügyi miniszterrel együttműködésben kiadott sajtóközleménye, 2020. augusztus 7. <https://www.gov.pl/web/srodowisko/nowe-prawo-wzmocni-przejrzystosc-finansowania-organizacji-pozarządowych>.

⁽¹⁰²⁾ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. 1990 nr 30 poz. 179).

⁽¹⁰³⁾ ENSZ Emberi Jogi Bizottság (HRC), Záró megjegyzések Lengyelország hetedik időközi jelentéséről, 2016. november 23., 39–40. pont. Lásd továbbá az ENSZ szakértőinek közleményét Lengyelország felszólításáról az éghajlatvédelmi tárgyalásokon való szabad és teljes részvétel biztosítására, 2018. április 23.

⁽¹⁰⁴⁾ Az Európai Adatvédelmi Testület levele a lengyel elnökválasztással kapcsolatos adatok átadásáról, 2020. május 5.

⁽¹⁰⁵⁾ Az Európa Tanács emberi jogi biztosa 2020. április 14-i nyilatkozata.

2020. szeptember 17., csütörtök*Szexuális és reprodukív egészség és jogok*

56. emlékeztet arra, hogy a Charta, az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint a nők szexuális és reprodukív egészséghez fűződő joga több emberi joghoz kapcsolódik, többek között az élethez és méltósághoz fűződő joghoz, az embertelen vagy megalázó bánásmódtól való mentességhez fűződő joghoz, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréshez, a magánélet tiszteletben tartásához való joghoz, az oktatáshoz fűződő joghoz, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalmához, amint azt a lengyel alkotmány is tükrözi; emlékeztet arra, hogy a Parlament 2017. november 15-i állásfoglalásában határozottan bírálta minden olyan jogalkotási javaslatot, amely a magzat súlyos vagy élettel összeegyeztethetetlen rendellenessége esetén tiltaná az abortuszt, és ezzel a gyakorlatban jelentősen korlátozná, szinte megtiltaná az abortuszellátáshoz való hozzáférést Lengyelországban, mivel a jogszerű abortuszok többségét ezen az alapon végzik el⁽¹⁰⁶⁾, valamint hangsúlyozta, hogy az egészségügyi ellátáshoz – ideértve a szexuális és reprodukív egészségügyi ellátáshoz – való általános hozzáférés, valamint az ehhez kapcsolódó jogok alapvető emberi jogok⁽¹⁰⁷⁾; sajnálatának ad hangot az orvosok és fogorvosok hivatásáról szóló, 1996. december 5-i törvény⁽¹⁰⁸⁾ javasolt módosításai⁽¹⁰⁹⁾ miatt, amelyek alapján az orvosokat a továbbiakban nem köteleznék arra, hogy a szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatások személyes meggyőződés miatti megtagadása esetén alternatív létesítményt vagy szakembert jelöljenek meg; aggodalmát fejezi ki a lelkiismereti záradék alkalmazása miatt, beleértve a megbízható beutalási mechanizmus hiányát, valamint a gyorsan lefolytatható fellebbezési eljárások hiányát azon nők esetében, akiktől megtagadták az ilyen szolgáltatásokat; felszólítja a lengyel parlamentet, hogy tartózkodjon a nők szexuális és reprodukív egészségének és jogainak korlátozására irányuló további kísérletektől; határozottan megerősíti, hogy a szexuális és reprodukív egészséghez és jogokhoz kapcsolódó szolgáltatások megtagadása a nők és lányok elleni erőszak egyik formája; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy hozzanak intézkedéseket az Emberi Jogok Európai Bírósága által Lengyelország ellen hozott ítéletek teljes körű végrehajtása érdekében, amely több alkalommal is megállapította, hogy a korlátozó abortusztörvények és a végrehajtás hiánya sérti a nők emberi jogait⁽¹¹⁰⁾;

57. emlékeztet rá, hogy az abortuszhoz való jog – amelyet az Unión belül már most is Lengyelországban korlátoznak a legszigorúbban – további korlátozására tett korábbi kísérletek 2016-ban és 2018-ban meghiúsultak a lengyel polgárok „fekete tiltakozások” formájában kifejezett tömeges ellenállása miatt; határozottan kéri a lengyel hatóságokat, hogy fontolják meg a nők és lányok sürgősségi fogamzásgátló tablettához való hozzáférést korlátozó törvény hatályon kívül helyezését;

Gyűlöletbeszéd, nyilvános megkülönböztetés, a nők elleni erőszak, a családon belüli erőszak, valamint intoleráns magatartás a kisebbségekkel és más sebezhető csoportokkal szemben, beleértve az LMBTI-személyeket

58. sürgeti a lengyel hatóságokat, hogy hozzanak meg minden ahhoz szükséges intézkedést, hogy határozottan fellépjenek a – többek között online és offline – folyó rasszista gyűlöletbeszéd és erőszakra uszítás ellen, nyilvánosan ítélik el a közszereplők – köztük politikusok és médiaszereplők – általi rasszista gyűlöletbeszédet és határolódnak el attól⁽¹¹¹⁾, továbbá kezeljék a nemzeti és etnikai kisebbségekkel (köztük romákkal), migránsokkal, menekültekkel és menedékkérőkkel

⁽¹⁰⁶⁾ 2017-ben a magzati defektus miatti végzett abortuszok tették ki az összes kezelés 97,9 %-át: Egészségügyi Információs Rendszerek Központja, a nyilvános statisztikákkal foglalkozó MZ-29 statisztikai kutatási programnak a lengyel Szejm honlapján közzétett jelentései. Sprawozdanie Rady Ministrów z wykonywania oraz o skutkach stosowania w 2016 r. ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.).

⁽¹⁰⁷⁾ Lásd továbbá az Európa Tanács emberi jogi biztosának „A nők szexuális és reprodukív egészsége és jogai Európában” című, 2017. decemberi vitaindító dokumentumát; a nők elleni diszkriminációval foglalkozó ENSZ-munkacsoportot támogató ENSZ-szakértők 2018. március 22-i nyilatkozatát, valamint az Európa Tanács emberi jogi biztosának 2020. április 14-i nyilatkozatát.

⁽¹⁰⁸⁾ Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz.U. 1997 nr 28 poz. 152).

⁽¹⁰⁹⁾ Ustawa z dnia 16 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz niektórych innych ustaw (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽¹¹⁰⁾ Az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2007. március 20-i Tysięc kontra Lengyelország ügyben hozott ítélete, 5410/03; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2007. március 20-i R. R. kontra Lengyelország ügyben hozott ítélete, 27617/04; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2012. október 30-i P. és S. kontra Lengyelország ügyben hozott ítélete, 57375/08.

⁽¹¹¹⁾ Az Európai Parlament 2017. november 15-i állásfoglalása, 18. pont; Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2020. január 28-i, 2316 (2020) sz. állásfoglalása a lengyelországi demokratikus intézmények működéséről, 14. pont; ENSZ Emberi Jogi Bizottság (HRC), Záró megjegyzések Lengyelország hetedik időközi jelentéséről, 2016. november 23., CCPR/C/POL/CO/7, 15–18. pont.

2020. szeptember 17., csütörtök

szembeni előítéleteket és negatív érzéseket, és biztosítsák azoknak a törvényeknek a hatékony végrehajtását, amelyek jogellenessé nyilvánítják a rasszista megkülönböztetést népszerűsítő vagy arra uszító pártokat vagy szervezeteket⁽¹¹²⁾; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy tegyenek eleget a faji megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó ENSZ-bizottság 2019. évi ajánlásainak⁽¹¹³⁾;

59. mélyélesen aggasztja Lengyelország igazságügyi miniszterének közelmúltbeli döntése⁽¹¹⁴⁾, amely szerint Lengyelország hivatalosan megkezdi a kilépést az Európa Tanács nőikkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményéből (Isztambuli Egyezmény); ösztönzi a lengyel hatóságokat, hogy biztosítsák az egyezmény gyakorlati és hatékony alkalmazását, többek között azáltal, hogy az egész országban biztosítják a meglévő jogszabályok alkalmazását, valamint megfelelő számú és minőségű menedékhont biztosítanak az erőszak áldozatává váló nők és gyermekeik számára; attól tart, hogy ez a lépés komoly visszalépést jelenthet a nemek közötti egyenlőség és a nők jogai tekintetében;

60. rámutat arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által 2020 májusában elvégzett II. LGBTI-felmérés eredményei szerint Lengyelországban nőtt az LGBTI-személyekkel, illetve az LGBTI-személynek tartott személyekkel szembeni intolerancia és erőszak, a lengyel LGBTI válaszadók egyáltalán nem hisznek a kormány előítéletek és intolerancia elleni küzdelmében, és Unió-szerte itt a legalacsonyabb ez a százalékos arány (csak 4%), miközben itt a legmagasabb azoknak a válaszadóknak az aránya, akik kerülnek bizonyos helyeket, mert félnek attól, hogy támadás, zaklatás vagy fenyegetés éri őket (79%);

61. emlékeztet – többek között a 2020. évi elnökválasztási kampánnyal kapcsolatban – a 2019. december 18-i állásfoglalásában kifejezett irányvonalára, amelyben határozottan elítélte a hatóságok részéről tapasztalható, LGBTI-személyekkel és alapvető jogaikkal szembeni, bármilyen jellegű megkülönböztetést, többek között a hatóságok és választott tisztviselők részéről elhangzó gyűlöletbeszédet, a Pride felvonulás, valamint a figyelemfelhívó programok betiltását vagy nem megfelelő védelmét, az úgynevezett „LGBT-ideológiától” mentes övezetek kihirdetését Lengyelországban, valamint a különösen az egyszülős és LGBTI-családokkal szemben hátrányos megkülönböztetést alkalmazó „regionális családjogi charták” elfogadását; megjegyzi, hogy az említett határozat elfogadása óta nem látszik semmilyen javulás az LGBTI-személyek lengyelországi helyzetével kapcsolatban, és hogy a lengyel LGBTI-személyek mentális egészsége és fizikai biztonsága különösen veszélyeztetett; emlékeztet arra, hogy a lengyel emberi jogi biztos – aki kilenc panaszt nyújtott be a közigazgatási bíróságokhoz azzal érvelve, hogy az LGBTI-mentes övezetek sértik az uniós jogot –, valamint a Bizottság és a nemzetközi szervezetek elítélték ezeket az intézkedéseket; emlékeztet arra, hogy a kohéziós alapok keretében történő kiadásokkal kapcsolatban nem alkalmazható megkülönböztetés szexuális irányultság alapján, és hogy a munkáltatóként eljáró önkormányzatoknak tiszteletben kell tartaniuk a 2000/78/EK tanácsi irányelvet⁽¹¹⁵⁾, amely tiltja a foglalkoztatásban a szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést és zaklatást⁽¹¹⁶⁾; ennek fényében komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az igazságügyi miniszter pénzügyi támogatást nyújtott azoknak a településeknek, amelyeket „LGBT-mentes övezetté” nyilvánító nyilatkozatok elfogadása miatt kizártak az európai ikerintézményi programból; mély aggodalmát fejezi ki továbbá amiatt, hogy ezt a pénzügyi támogatást a minisztérium Igazságügyi Alapjából fogják nyújtani, amelyet a bűncselekmények áldozatainak támogatására hoztak létre; felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is utasítsa el az ilyen állásfoglalásokat elfogadó hatóságok uniós finanszírozás iránti kérelmeit; felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy hajtsák végre a Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bíróságának vonatkozó ítélezési gyakorlatát, és ezzel összefüggésben foglalkozzanak az azonos nemű házastársak és szülők helyzetével annak érdekében, hogy biztosítsák számukra a jogi és tényszerű megkülönböztetésmentességhez való jog gyakorlását⁽¹¹⁷⁾; elítéli a homofóbia lengyelországi eseteit dokumentáló

⁽¹¹²⁾ A faji megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó ENSZ-bizottság, Záró észrevételek Lengyelország kombinált huszonkettedik és huszonegyedik időszakos jelentéséről, 2019. augusztus.

⁽¹¹³⁾ Ugyanott.

⁽¹¹⁴⁾ Az Igazságügyi Minisztérium sajtóközleménye, „Az Isztambuli Egyezmény felmondására irányuló javaslat”, 2020. július 25. <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/ministerstwo-sprawiedliwosci-konwencja-stambulska-powinna-zostac-wypowiedziana-poniewaz-jest-sprzeczna-z-prawami-konstytucyjnymi>.

⁽¹¹⁵⁾ A Tanács 2000/78/EK irányelve (2000. november 27.) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (HL L 303., 2000.12.2., 16. o.).

⁽¹¹⁶⁾ Európai Bizottság, Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság, levél Lublin, Łódź, Kis-Lengyelország, Podkarpackie és Świętokrzyskie lengyel régiók hatóságaihoz, 2020. május 27. Lásd továbbá: a Bíróság 2020. április 23-i Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI ügyben hozott ítélete, C-507/18, ECLI:EU:C:2020:289.

⁽¹¹⁷⁾ A Bíróság 2018. június 5-i Coman ügyben hozott ítélete, C-673/16, ECLI:EU:C:2018:385; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2010. március 2-i Kozak kontra Lengyelország ügyben hozott ítélete, 13102/02; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2008. január 22-i E.B. kontra Franciaország ügyben hozott ítélete, 43546/02; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2013. február 19-i X. és mások kontra Ausztria ügyben hozott ítélete, 19010/07; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2016. június 30-i Taddeucci és McCall kontra Olaszország ügyben hozott ítélete, 51362/09; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2015. július 21-i Oliari és mások kontra Olaszország ügyben hozott ítélete, 18766/11 és 36030/11; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2017. december 14-i Orlandi és mások kontra Olaszország ügyben hozott ítélete, 26431/12, 26742/12, 44057/12 és 60088/12; az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2020. január 14-i Beizaras és Levickas kontra Litvánia ügyben hozott ítélete, 41288/15.

2020. szeptember 17., csütörtök

úgynevezett „Gyűlölet atlasza” térképet közléte civil társadalmi aktivisták elleni pereket; határozottan kéri a lengyel kormányt, hogy biztosítsa az LMBTI-személyek jogi védelmét a gyűlölet-bűncselekmények és a gyűlöletbeszéd valamennyi formájával szemben;

62. határozottan elítéli 48 LMBTI-aktivista 2020. augusztus 7-én, a „lengyel Stonewall” alkalmával történt tömeges letartóztatását, ami aggasztó jelzést küld a lengyelországi szólásszabadság és a gyülekezési szabadság tekintetében; sajnálatát fejezi ki az őrizetbe vett személyekkel való bánásmód miatt, amelyről a kínzás megelőzésére szolgáló nemzeti megelőző mechanizmus⁽¹¹⁸⁾ számolt be; felszólít arra, hogy valamennyi európai intézmény haladéktalanul ítélje el az LMBTI-személyekkel szemben Lengyelországban elkövetett rendőri erőszakot;

63. határozottan elítéli a lengyel püspöki kar hivatalos álláspontját⁽¹¹⁹⁾, amely felszólít arra, hogy az LMBTI-személyeket „átnevelő terápiának” vessék alá; megismétli a Parlament álláspontját⁽¹²⁰⁾, amely arra ösztönzi a tagállamokat, hogy nyilvánítsák bűncselekménnyé az ilyen gyakorlatokat, és emlékeztet az ENSZ szexuális irányultságon és a nemi identitáson alapuló erőszakkal és megkülönböztetéssel szembeni védelemmel foglalkozó független szakértőjének 2020. májusi jelentésére, amely felszólítja a tagállamokat, hogy tiltsák be az „átnevelő terápia” gyakorlatát⁽¹²¹⁾;

64. megjegyzi, hogy a lengyel igazságszolgáltatás függetlenségének hiánya máris kezd kihatni a Lengyelország és más tagállamok közötti kölcsönös bizalomra, különösen a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén, mivel a nemzeti bíróságok elutasították vagy vonakodva teljesítették lengyel gyanúsítottak európai elfogatóparancs alapján történő kiadását, mert komoly kétségek merültek fel a lengyel igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatban; úgy véli, hogy az Unió jogrendjének egységességét súlyosan veszélyezteti a lengyel jogállamiság helyzetének romlása; rámutat, hogy a tagállamok közötti kölcsönös bizalmat csak akkor lehet helyreállítani, ha biztosított az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek tiszteletben tartása;

65. felszólítja a lengyel kormányt, hogy teljesítse a Szerződésekben, a Chartában, az emberi jogok európai egyezményében és a nemzetközi emberi jogi normák által rögzített, jogállamisággal és alapjogokkal kapcsolatos valamennyi rendelkezést, valamint hogy folytasson őszinte párbeszédet a Bizottsággal; hangsúlyozza, hogy az ilyen párbeszédet pártatlan, bizonyítékon alapuló és együttműködő módon kell folytatni; felszólítja a lengyel kormányt, hogy működjön együtt a Bizottsággal a lojális együttműködés elvének megfelelően, az EUSZ-ben meghatározottak szerint; felszólítja a lengyel kormányt, hogy gyorsan és teljes körűen hajtsa végre az Európai Unió Bíróságának ítéleteit és tartsa tiszteletben az uniós jog elsőbbségét; sürgeti a lengyel kormányt, hogy teljes mértékben vegye figyelembe a Velencei Bizottság ajánlásait az igazságszolgáltatási rendszer megszervezésekor, így többek között a Legfelsőbb Bíróság további reformjainak végrehajtása során;

66. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tartózkodjon a jogállamiság elvének szűk értelmezésétől, és használják ki az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárásban biztosított összes lehetőséget, és az EUSZ 2. cikkében foglalt valamennyi elv – ideértve a demokráciát és az e jelentésben hangsúlyozott alapvető jogokat is – tekintetében foglalkozzanak a lengyel kormány fellépésének következményeivel;

67. felszólítja a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb folytassa a formális meghallgatásokat – amelyek közül a legutóbbit még 2018 decemberében tartották –, és e meghallgatások során térjen ki a jogállamisággal, a demokráciával és az alapvető jogokkal kapcsolatos valamennyi friss és jelentős negatív fejleményre; sürgeti a Tanácsot, hogy tegyen végre lépéseket az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás értelmében azáltal, hogy a vonatkozó számos – és a jelen állásfoglalás, nemzetközi és európai szervezetek számtalan jelentése, az Európai Unió Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata, valamint a civil szervezetek jelentései is alátámasztott – bizonyítékra tekintettel megállapítja az EUSZ 2. cikkében említett értékek Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértésének egyértelmű veszélyét; határozottan javasolja, hogy a Tanács a meghallgatások nyomán követéseként az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően intézzon konkrét ajánlásokat Lengyelországhoz, és tűzzön ki határidőket ezen ajánlások végrehajtására; felszólítja továbbá a Tanácsot, hogy vállaljon kötelezettséget ezen ajánlások végrehajtásának megfelelő időben történő értékelésére; felszólítja a Tanácsot, hogy rendszeresen tájékoztassa és szoroson vonja be a Parlamentet, és átlátható módon járjon el, lehetővé téve valamennyi európai intézmény és szerv, valamint a civil társadalmi szervezetek számára az érdemi részvételt és ellenőrzést;

⁽¹¹⁸⁾ A lengyel emberi jogi biztos sajtóközleménye, „A kínzás megelőzésére szolgáló nemzeti megelőző mechanizmus (KMPT) látogatása a rendőrségi fogdáknak Varsóban az éjszakai őrizetben tartást követően”, 2020. augusztus 11. <https://www.rpo.gov.pl/en/content/national-preventive-mechanism-prevention-torture-kmpt-visits-police-places-detention-after-overnight>.

⁽¹¹⁹⁾ A lengyel püspöki kar álláspontja LMBT + kérdésekről, 2020. augusztus, <https://episkopat.pl/wp-content/uploads/2020/08/Stanowisko-Konferencji-Episkopatu-Polski-w-kwestii-LGBT.pdf>.

⁽¹²⁰⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0032.

⁽¹²¹⁾ ENSZ szexuális irányultságon és a nemi identitáson alapuló erőszakkal és megkülönböztetéssel szembeni védelemmel foglalkozó független szakértője, Jelentés az átnevelő terápiáról, 2020. május, <https://undocs.org/A/HRC/44/53>.

2020. szeptember 17., csütörtök

68. felszólítja a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki a rendelkezésére álló eszközöket annak érdekében, hogy orvosolja az Unió alapértékei Lengyelország általi súlyos megsértésének egyértelmű veszélyét, különösen a gyorsított kötelezettségzegési eljárásokat és a Bírósághoz benyújtott, ideiglenes intézkedések iránti kérelmeket, valamint a költségvetési eszközöket; felszólítja a Bizottságot, hogy továbbra is rendszeresen tájékoztassa és szorosan vonja be a Parlamentet;

o

o o

69. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a Lengyel Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek.
